GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Dumineca, Fói'a, candu conceda ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe ½ 5 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu 2½ galbini mon. sunatória.

Anulu XXXV.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. correspondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 32. **Brasiovu 4 Maiu 22 Aprile** **1872.**

MONARCHI'A AUSTRO-UNGARICA.

Transilvani'a.

Confesiunile religiése in politic'a si in vietí'a nationale.

I. Dvóstra cunóscuti floricic'a Mimosa, care candu voliescí se o atengi cu degetulu, se retrage si se contrage in sensi, cá si cum ar' voli se -ti dica: Noli me tangere. — Nu te atenge de mene. Intocma patimu noi cu asia numitulu confesionalismu, totusi cu acea diferintia esentiale, ca pre candu Mimos'a lasa in pace pe celelalte flori si pe tóta lumea, confesionalismulu se amesteca catu pe facia, catu in secretu, pe sub mana, in tóte referentiele nóstre, nu numai publice de statu si nationali, ci si in cele sociali, private, familiarie, strabatendu pana si in mormente; de alta parte inse totu elu este acela, care striga la ori-ce ocasiune, mare, mica, solemna, séu cu totulu indiferente, particularia: Noli me tangere! Éra noi intr'aceea ce facemu? Necutediandu a 'i cauta odata in venerabilea facia, nici a sta cu elu de vorba spre a ne trage sém'a, ne intórcemu pe langa densulu cá si cutare animalu domesticu pe langa castronulu plinu cu pasatu fierbente.

Confesionalismulu are unu magasinu nedescopabile de intrebari, pe care ti le pune in totu timpulu si in totu loculu. De ce confesiune este scriptoriulu ori redactoriulu cutare; cati deputati suntu uniti si cati neuniti; déra pe la tribunale cati avemu de una si cati de cealalta confesiune, éra cutare prefectu unitu este séu neunitu; dintre inspectorii de instructiune cati suntu de legea nóstra. In fine confesionalismulu degeneratu in bigotteri'a stupida, ajunsese de cativa ani incóce asia departe, incatu punea si intrebarea, déca in comitetulu asociatiunei transilvane s'a observatu proportiune drépta intre uniti si neuniti; éra denumirea unoru literatori uniti de membrii ai societatei academice la Bucuresci, provocase unele interpelatiuni epistolarie catra ministeriulu culteloru, spre cea mai mare scandalire a tuturoru barbatiloru luminati, cari sciu si cunoscu, cum in adademiele de scientia ale natiuniloru europene se afla barbati eminenti de tóte confesiunile posibili, precum si, ca adeverat'a scientia nu are a face nimicu cu confesiunea religiósa, cu dogmele, nici cu ritulu, ci are a face fiacare cu partea sa morale, cu onórea sa, cu caracterulu seu, ceea ce fói'a neofitiloru jidovi din Bucuresci nu vrea se pricépa.

Astadi caus'a nóstra nationale si politica, pusa de nou si esclusivu pe terenu confesionale, este si destinata a se face jertfa acesteia. Nationalitatea este numita de nou utopia si chimera, limb'a romanésca mai are trecere numai in catu se potu castiga cu ea óre-si-care beneficia eclesiastice.

Si se tieneti bene mente ómeni buni, ca de va fi cá se-si aiba si romanii de dincóce de Carpati patri'a si autonomi'a loru, confesionalismulu va rivalisa érasi cá in 1863, pentru cá se aiba care de care mai multi deputati, mai multi administratori, judecatori, finantiari de ai sei, me indoiescu inse, déca va pretende cá se de totu elu si cele mai multe imposite, si cei mai multi soldati.

„Cá la noi la niminea!" Acésta sententia, acésta espectoratiune manifestata totudeun'a in tonu dorerosu, séu incai iritatu, o audi si o citesci fórte desu in capital'a Romaniei, ori-candu vreunu patriotu stà se caracterisedie vreunu abusu, vreuna nelegiuire estraordinaria, séu vreunu abderitismu de acelea, de care nu se prea vede in alte tieri, la alte popóra. „Cá la noi la niminea", se póte aplica fórte bene la locutiorii Transilvaniei cu respectu la confesionalismu, pentru ca elu aici si are radecinele sale ramurite cá nicairi in Europ'a, atatu in legile fundamentali, catu si in cele speciali ale tierei, prin urmare intense cá nesce volbura, preste alte plante. Pana la 1848 patru confesiuni „recepute", adica dominante, una strimtorata intre dóue usi, éra a siesea numai tolerata, a sieptea, mosaica, pusa prin unu jocu bizaru alu legislatiunei, sub protectiunea episcopului romano-catolicu. Confesiuni privilegiate, confesiuni in stare esceptionale. Confesiuni vediute bine la locurile mai inalte, confesiuni antipatice. Confesiuni cari suntu fórte favorabili principialoru monarchiei absolute, in ale caroru rituale domnitoriulu suveranu, fia de ori-ce confesiune, figuréza cu numele si este „pomenitu" de repetite ori, si érasi confesiuni care se credu a fi periculóse pentru monarchii in genere si despotismului inimice declarate.

„Cá la noi la niminea", ar' potea dice despre sene inca si una parte mare a locutoriloru Ungariei, mai alesu acelora de vitia slava, de care suntu influintuati si romanii, asia numiti ungureni, mai vertosu pe unde suntu amestecati cu serbii, la cari confesionalismulu a trecutu prea adesea in bigotteria si in fanatismu, nutritu de bizantini, de care apoi romanii conlocuitori inca au fostu infectati cu atatu mai vertosu, cu catu se ingrigise mai multu, cá intre densii se domine secoli intregi intunecime aprópe absoluta.

„Ce feliu de limbagiu este acesta omule? Din tene vorbesce séu jesuitismulu, séu ca indiferentismulu religiosu ti-a gangrenatu sufletulu."

Mai incetisioru domniloru cei cu religiunea in gura si cu egoismulu celu mai scarbosu in anima. Nici avemu se ne ocupamu la loculu acesta cu fic'a ceriului, cu religiunea, nici ne-a plesnitu prin mente a critica confesiunile, dupa dogmele loru, nici a cerceta dupa convictiunile religióse ale cuiva, si cu atatu mai pucinu a propaga indiferentismulu religionariu. Cu alte cuvente: Nu avemu a face nici cu teologi'a dogmatica, nici cu filosofi'a in religiune, ci numai si numai cu acea politica, in care se amesteca teologi'a dogmatica si riturile religióse.

A pretende tolerantia confesionale, nu semnifica nici decum a fi indiferente in cestiuni religióse, ci semnifica tocma ceea ce se cere cá conditiune absoluta a convietuirei in societate, in statu: a respecta pe deplinu convictiunile altora. Ceea ce pretendemu noi in liniá prima, este toleranti'a; éra ceea ce pretendemu in a dóu'a linia este, cá ori in ce statu si cu atatu mai vertosu in una societate amestecata precum este cea din Transilvani'a si din Ungari'a, confesionalismulu se fia reinfrenatu si respinsu preste totu de pe acelea terenuri, unde elu nu are nici unu dreptu si nici una ratiune de a intra in actiune, de a se amesteca, de a confaptui, pentruca elu numai catu incurca cercurile de activitate, produce prin natur'a sa desbinare, ura, urgia, debilitate, paralisia, ruina. Acestea rele cumplite se vedu pe terenulu curatu politicu, pe celu nationale, pe celu scientificu, indata ce confesionalismulu -si vira nasulu in acelea sfere, amestecanduse unde nu i ferbe ól'a. Fórte bine o sciu acésta despotii, de aceea ei ori-candu le vine la interesu, amesteca si incurca inadinsu interesele confesionali cu cele politice si nationali, pentru cá se se produca confusiune babilonica si ei se póta pescui in turbure; éra massele, glótele, suntu atata de simple, próste, órbe, séu incai inerte, trandare, cu capatiena grosa, cu creerii secati si uscati, incatu mai totudeun'a cadu in cursa. Cautati numai bine, de ecs. la celu mai próspetu atentatu alu comitelui Apponyi cu compani'a sa, cum se incerca se duca pe oi cu crucea in frunte, la macelari'a electorale! Cautati la ómeni de diverse confesiuni, cum tragu cestiunile curatu politice pe terenu curatu confesionale, cum se indiosescu la intrige si coruptiune in numele confesiunei. Ce infamia pentru partea a dóu'a din secolulu alu 19-lea!

„Ei bine, se póte ca altoru natiuni le va fi dandu man'a cá se fia si tolerante pe terenulu confesionale, si se nu pretenda nimicu in numele confesiunei; déra pentru romanii din imperiu tocma acésta ar' fi curs'a cea mai periculósa, pentruca la noi nationalitatea este identificata cu confesiunea, la noi celu care ajuta confesiunea, face binele celu mai mare natiunei, éra celu ce o debilitéza si'i face cu traca de asasinu alu natiunei: pe romani i a salvatu si sustienutu pana acuma numai confesiunea loru!"

Cunóscemu si noi de multu acestu limbagiu, acestea obiectiuni si proteste facute in numele nationalitatei, déra in favórea confesionalismului, si scimu bine ca ajungundu la punctulu acesta, renimu in necesitate de a da cu man'a intr'unu cuibu de vespi de cei mai veninosi. Déra argumentele care se aducu in favórea acestei opiniuni nu s'au presentatu pana acum altmintrea, decatu numai imbracate in nesce frase sunatórie, déca nu hypocrite, in totu casulu inse prea confuse; éra in tiesetur'a loru se ascundea si una asia numita mincciuna istorica; de aceea este datori'a ori-carui omu de omenia a se adopera se definésca si se dilucide cestiunea la lumin'a dilei, éra mincciun'a istorica ascunsa si invelita in frase góle, se o demasce si se o dè pe usia afara. (Va urmá.)

De pre malulu Dunarei.

20 Aprile 1872.

(Capetu.)

„Albina" scrie totu in acelu Nr., ca „Tel. R." vine ai da man'a si a i se ingagia pentru lupta (in intielesulu dechiaratiunei de mai susu), ér' „Gazeta" vine a o combate si a o suspitiona", apoi adauge: „aici este nexu batatoriu la ochi domniloru (dela Gazeta) ér' nu intre noi („Albina") si „Paria" si Olteanu, cari in acea privintia (a face servitiu contrariloru) stau tocma langa dvóstra, ér' de noi departe cá cerulu de pamentu."

Abstragundu dela acea impregiurare, ca noi nu amu disu nici odata, ca cei dela „Albina" stau langa „Patria" si Olteanu, prin urmare nici ca precepemu, cum vine „Albina" la o asiferiu de dechiaratiune, trebue se le spunemu celoru dela „Albina", ca passivistii, candu s'au determinatu la passivitate si candu stau pentru ea, nici decatu n'au intentiune de a face servitiu contrariloru, ci de a-si face servitiu loru inteli, resp., causei nationali si inca in cea mai buna si firma credintia; de

totu altfeliu face „Albina“, pentruca ea recomenda activitate pentru sprijinirea opusetiunei maghiare, adica chiaru a contrariloru nostri naționali, si noi totusi nu o amu insinuatu pre „Alb.“. Unde e loialitate?!

Serie mai incolo „Albina“, ca óre se nu precépa cei dela Gazeta, ca Babesiu (in art. seu din Nr. 25 alu „Alb.“, la care facuse „Gazeta“ in Nr. 27 reflexiunile) a nimeritu chiaru in centru, chiaru unde este bub'a si unde i dóre mai reu . . si articlulu lui Babesiu chiaru asia a inversiunatu in Bud'a si pre „Patria“ . . . . . cá si pre politicii dela „Gazeta“.

Noi nu ne amu indoitu nici odata de calitatile frumóse chiaru ale d. Babesiu si ca scie nimeri in multe — cestiuni chiaru in centru. Concedemu, ca si de asta-data pledandu pentru activitate a lovitu bub'a, care dóre in Bud'a si la „Patria“ chiaru asia cum a surprinsu, — ai! surprinsu, déra nici decatu inversiunatu — pre politicii dela Gazeta.

Negamu inse, si déca este in „Albina“ catu de pucinu simtiu de dreptate si de ecuitate va trebui se concéda si dens'a, ca pre cesti din urma de totu din alte respecte, cá pre cei din Bud'a si Pest'a.

Pre politicii dela „Gazet'a i a surprinsu schimbarea repentina a politicei „Albinei“, care vine a da man'a (— dintr'o pusetiune extrema in alta extrema —) cu aceia, pre cari trei ani de dile li au totu combatutu si in locu de passivitate predica de odata activitate —; de inversiunatu nu s'a inversiunatu nime, pentruca sciu toti cei dela „Gazeta“, ca celu pucinu pana acuma romanii din Transilvani'a pre „Albina“ respective pre cei dela „Albina“ nu i considera conducatori ai politicei loru, de cari ar' trebui se asculte si se li se supuna, de o parte, éra de alta romanii transilvani suntu maioreni deja, voru vedé ei insusi cum -si voru asiediá afacerile loru! Prin urmare noi nu amu pututu duce frica, ca pre urm'a „Albinei“ voru plecá numai decatu socii nostri de principiu.

Ei! da si de ce a pututu se **neplaca** activitatea „Albinei“ celoru din Bud'a? negresitu pentru ca recomenda sprijinirea opositiunei — déra nu pentru ca s'a facutu „Albina“ activista!

Noi inse i amu puté spune „Albinei“, ca cei dela Bud'a, Patria et soci, nu numai ca nu s'au inversiunatu asupra „Albinei“, pentru ca predica *activitate, si pre langa o mitiste mare s'a bucuratu* esprimenduse, ca Babesiu „megtért“. Déra insusi „Albina“ va fi sciendu (dóra), ca pre domnii dela putere ei genéza multu passivitatea romaniloru transilvani si tare li ar' placé se o parasésca si se fia activi, pentru ca insusi si „Albina“ ne a spusu, ca pentru acesa s'a fundatu „Patria“ de catra guvernu, cá se predice si propage activitatea; déca déra **totusi nu li ar' placé activitatea** predicata de „Albina“, séa nu pentru acesa se intempla, ca li place **passivitatea**, cá la passivistii romani (cum ar' vrea se deduca „Albina“ a contrario), ci pentru ca nu li póte placé activitatea **opusetionale** recomendata de „Albina“, pana candu romaniloru passivisti nu li trebue activitate nici intr'o directiune! Si intru adeveru! pentru ce s'ar puté teme asia tare cei dela Bud'a de activitatea opusetionale a **romaniloru transilvani**? candu chiaru déca prin activitatea loru s'ar alege totu deputati opusetionali, ce noi nu putemu concede nici decatu — si atunci abia s'ar inmulti opusetiunea cu 12—15 deputati, dupa cum i a stabilitu insusi „Albina“ —; cari totu nu ar' redica la maioritate pre opusetiune! Nici intr'unu casu nu stau passivistii mai aprópe de „Bud'a si Patria“ cá „Albina“, cu atatu mai pucinu se potu privi aceste de parte de Albina“ (candu acest'a recomenda activitatea) cá cerilu de pamentu!

Fiindu „Albina“ plina de invetiaturi, din abundantia ii impartasiesce si pre cei dela „Gazeta“ de o mica invetiatura. Li spune adica, ca se-si insemne bine, ca politic'a este scienti'a exigentieloru . . . . cea mai buna si adeverata politica este acea, care contrariloru mai pucinu li vine la socotéla, a celoru dela „Gazeta“ astadi place contrariloru nostri „non plus ultra“ !(?) ergo. — „Alb.“ amintesce in Nr. 25 de cele ce s'au scrisu in „Gazeta“ in articulii cei multi, — se vede inse, ca nu le a cetitu, ca altfeliu credu, ca nu ar' fi venitu se ne invetiè pre noi, cumca: „ce e politic'a“, pentru ca ast'a amu spus'o noi in Nr. 21 alu „Gazetei“ faci'a 1 col. 2 si inca chiaru cu acele cuvinte, cu care ni o propune acuma „Albina“, déci de acést'a invetiatura nu amu avutu lipsa; — éra ce se tiene de acea doctrina, ca „cea mai buna politica e acea, care contrariloru mai pucinu li vine la socotéla“, ast'a e doctrina de totu unilaterale, defectuóse si nepracticabile, chiaru si in cestiunea presenta, prin urmare nu o aplicabile. „Albina“ va trebui se concéda, ca opusetiunea din diet'a din Pest'a, pre a carei membrii in Nr. seu 29 ii numesce farisei! (séu si din tiér'a intréga) suntu contrari pretensiuniloru de dreptu nationale alu romaniloru transilvani! chiaru asia cum suntu deakistii, déca nu mai multu; acuma ori-ce politica voru urmá romanii transilvani facia cu diet'a din Pest'a, acea va fi bine venita unei din cele dóue partite, adica „contrariloru nostri“, asia déra romanii nu potu urmá o politica, — nici decatu — prin care se nu faca servitiu ori uneia ori celalalte partite, prin urmare contrariloru nostri! ca astadi a nóstra place celoru din Bud'a, se póte, — dér', ca a „Albinei“ place opusetiunei, nu va nega dóra nici „Albina“; — de aici inse nu urméza, ca pentru acea se nu mai urmaresci o politica, care place si contrariloru — cum pretinde „Albina“ dela noi, fara a se supune si pre sene acestui postulatu; — trebue se cauti numai se nu fia acesa contraria intereseloru proprie, placé-va apoi cuiva ori nu va placé, e unu lucru indiferente. Alta trebue se fia pétra de proba a valórei politicei nóstre, nu placerea séu displacerea altora.

La cele ce mai adauge „Alb.“, ca „Babesiu incatu pentru Transilvani'a nu s'a dechiaratu pentru activitate, ci a constatatu spiritulu si situatiunea etc. nu mai avemu de a observá alt'a, decatu, ca éra bine se ni o fi fostu spusu ast'a din capulu locului, — cá atunci nu erá de lipsa a se scrie articlulu din Nr. 27 alu „Gazetei“, cu atatu mai pucinu aceste reflexiuni de si atatu articolulu „Albinei“ din Nr. 25, — cu propria subscriere a domnului Babesiu, catu si reflexiunile din Nr. 29 dovedescu contrariulu; astfeliu „Gazeta“ Nr. 27 nu a avutu de a face cu d. B., ci numai cu „Albina“. — Unde este adeverulu? †

Domnule Redactoriu!

Dupa absentia de catera septemani din patri'a mea, reintorcundu-me la caminulu meu, aflu din „Albin'a“ Nr. 30, ca — in acelasiu tempu alu absentiei mele din patria — s'ar fi tienutu in Fagarasiu una conferintia sub conducerea mea si cu scopu de a efeptui una buna intielegere intre asis *numitii activisti si passivisti.*

„Albin'a“ érasi a primitu dela Fagarasiu informatiuni falsificate, intocma precum le primise totu falsificate de susu pana diosu pe cele dela adunarea generale a societatei pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu tienuta in Augustu 1871 totu la Fagarasiu, si intocma precum -mi gácise reu numele, mi se pare in Martiu a. c., candu -mi atribuea cu totu-adinsulu onórea de auctoriu alu cutarei epistole.

Vediu ca totu Albin'a in Nr. 29 pe col. 2 facundu „celoru dela Gazeta“ mai multe complimente, de care suntemu dedati a citi in diariele maghiare din Clusiu si in tóte cate esu in Sibiiu, intre altele dà si urmatóri'a dascalitura: „Se ne lasamu de mani'a de a totu insinua si suspiciona — si mistifica, care maniera cumca nu e indreptatita, este destulu doveditu prin acesa, ca numai ascunsi, in anonimitate, „in tufa“ cutesamu s'o practisamu“.

La acestea i s'ar potea respunde Albinei fórte simplu si fórte pe scurtu: Doctore **vindecate pe tene insuti!** Déra Albin'a mai alesu dela unu tempu incóce nu **voliesce** se intieléga cu una cu dóue, ci ea care publica **sute de** articlii **anonimi**, pretende cu cerbicia, cá ori-cine scrie ceva in vreunu alu diariu, se-si puna si numele mare si latu, cá se scia Albin'a cu ce „Ipokimen“ are a face, éra déca ómenii nu se supunu vollentiei sale, pe unii cá acela in suveran'a sa mania ii renumera intre talcharii de drumuri, pentruca a dice cuiva ca lucra „din tufa“, semnifica pe romanesce curatu, ca este unu hotiu si talchariu. Apoi asia, dupa suveran'a opiniune a Albinei tóte redactiunile diarieloru politice din Europ'a intréga ar' avea a face totu numai cu ómeni din tufa, cu hoti cu talchari, cu asasini criminali; adica totu doctrin'a unui Windischgrätz, Haynau, a unui Welden, Kempen, Weiss von Starkenfels etc.

Dta scii, Domnule Redactoriu, ca eu dela Novembre incóce inca amu publicatu in Gazeta vreo cativa articlii **anonimi**; déra déca crede cineva, ca eu nu i amu subscrisu pe acela de fric'a cuiva, te incredintiezu ca se insiela reu. Pentru ori-ce amu scrisu in viéti'a mea, amu statu cu bunu la ori-ce tribunalu, si omenescu, si morale internu. Amu subscrisu destule lucruri in viétia, incatu credu ca -mi potu fi cunoscute opiniunile de ajunsu. Déca amu publicatu si voiu mai publica póte cate ceva, si anonimu, caus'a principale este, ca doresecu cá se se mai dedea si publiculu nostru a se ocupa de **lucruri**, a lua in consideratiune ideile si opiniunile in modu **obiectivu**, abstragundu cu totulu dela persóne. De aici incolo celelalte argumente mi le amu desfasiuratu in acésta materia in Nr. 19 alu Gazetei din a. c. Déra Albin'a nu vre se intieléga, si acei jesuiti greco-serbesci cari au obraznici'a de a me numí pe mine jesuitu in fói'a neofitiloru dela Bucuresci, inca nu voru se intieléga. Ei, bine, eu sperú ca in catera luni ei totu voru intielege; éra acéa cari suntu torturati de mancarimea activitatei parlamentarie, voru avea si acea activitate, incatu le voru strapedi dentii de ea. Pana atunci inse ar' fi una adeverata minune, déca s'ar potea restaura una cointielegere sincera intre cele dóue tabere. Acestea incercari se facu sub presiunea manei libere; déra se se redice presiunea, se vedemu atunci resultatulu incercariloru. Cestiunea nóstra nationala transilvana este aruncata de pe basea ei cea naturala inca din Novembre alu anului 1865 (un'a mila optu sute siesedieci si cinci) si pusa érasi pe base nenaturale, pe confesionalismu, adica intre dóue scaune, intre dóue luntrii, intre dóue focuri, intre dóue magneturi, intre dóue anatheme. Pusa pe acestu terenu, ea este identificata de unii cu una alta cestiune de totu heterogena, éra de catra scól'a cea nóua a cosmopoliteloru si francomanariloru nostrii e tractata de utopia, de chimera, de nebunia, precum e tractatu de catra aceasi totu ce s'a facutu la noi in sensu nationale romanescu dela 1848 incóce. Au nu i audi si dta pe adeptii acelei scóle dicundu in gur'a mare: Adunarile dela Blasiu din an. 1848 au fostu cератu copilarii; conclusele cuprinse in cele 16 puncte nesce secaturi; juramentulu depusu la Blasiu in 15 Maiu una blasfemia. Apoi pasa de vina la cointielegere cu astfeliu de generatiune. Mai procéda cineva inca si in manier'a Albinei, apoi se mai vorbésca de solidaritate acela care nu are altu cevа de lucru.

Ce ne totu scóte ochii Albin'a cu passivitatea! De unde scie ea ca suntemu passivi? Si ce o indreptatiesce pe densa, pentru cá se incurce, se confunde cestiunea romaniloru transilvani cu cestiunea romaniloru ungureni? Déca nu ne poteti face bine, incai nu ne faceti reu. Noi nu voimu se recunoscemu preste noi altu tribunalu nationale in cestiuni nationali, decatu pe acela pe care ni l'u vomu crea noi aici a casa, in marele principatu alu Transilvaniei.

Albin'a nu intielege nici acum?

Brasiovu 1 Maiu 1872. G. Baritiu.

Limbistica anarchica si anarchia limbistica.

(—) Amu fostu mentionatu in „Gazeta“ nu de multu, cumca unui advocatu de romanu din loca, tribunalulu regiu din Sepsi-Szt.-György i a respinsu o cerere, ce nu erá scrisa in limb'a maghiara, cu indrumarea, cá se o scria ungurésce. Amu spusu, cumca acelu advocatu in contra unei atari resolutiuni, cá a uneia, ce nu se basésa pe lege, a inaintatu plansóre de nulitate, — vedi bine in limb'a romana. Si ce se vedi?! Tribunalulu de instanti'a prima, carele dupa lege, dupa ce plansórea de nulitate erá presentata la tempulu seu, erá datoriu se o astérna curiei, cá curte de cassatiune, spre resolvire, a reieptatu si acésta plansóre de nulitate, cu indrumarea, cá se o compuna si pe acesa in limb'a maghiara cá limb'a statului.

Bietulu advocatu acuma ce avù se faca? Se tramita deadreptulu la curtea cassatiunei plansóre de nulitate, ori ca se faca si in contra acestei resolutiuni de respingere plansóre de nulitate, inse

spre a nu fi si cu acésta de forulu primu respinsu, se o scrie ungurésce?! Temenduse, ca dela curtea de cassatiune, déca -si va da acolo dreptu plansórea sa, va fi dupa lege indreptatu, cá se o dé la instanti'a prima, éra aici nepriminduise in alta limba, decatu in cea maghiara, se puse, si in contra nóuei resolutiuni de respingere, trase o plansóre de nulitate in limb'a maghiara, asia dupa cum póte unulu, carele asta-data scrise prim'a óra in viéti'a sa ungurésce. Audimu, ca respectivulu advocatu se va plange in contra astoru represalii si la in. ministeriu de justitia.

Ce va decide cassatiunea si in. ministeriu suntemu curiosi a vedé. De vomu afla. in tóta privinti'a vomu comunicá, si cu publiculu nostru cetitoriu si ne vomu face atunci si observarile nóstre la acésta causa. —

Ce astépta lumea dela sinodulu provinciei romane gr. catol. din Blasiu?

Astépta inainte de tóte, cá se dé de minciuna tóte prepusurile, cate resarira cá buretii pre tóte locurile, cu deosebire si in totu cuprinsulu Ardélului. Care suntu acele prepusuri? Altulu póte le ar'tupili; eu inse credu ca voiu face bine si ca voiu servi si la vladica si la opinca, déca le voi atinge aici pre scurtu, in nuce: Éca ce dicu nationalii (si afara de vr'o cativa maghiaroni ultramontani cine nu e nationale?) Celu ce nu e nationalu in capulu turmii nationale, in capulu unei provincie bisericesci nationali, acela numai pastoriu adeveratu alu turmii romaniloru uniti nu mai póte fi, ci va fi unu ultramontanu, jesuitu, care adapa pe tóta lumea cu apa rece si cu cuvinte dulci, cari ne rechiama in secliulu alu XVI-le; orce pastoriu, din gur'a caruia, cu atatu mai pucinu din scrierile lui, nu s'au auditu cuvintulu „nationale", cuventulu: „natiunea romana", acela nu póte fi, decatu unu lupu, care ambla se imbuce viéti'a nationale a turmii sale romane si a provinciei romane gr. cat.: vercare pastoriu apromite de facia, indulcindu cu sperantie si pelinulu, ér' in dosu lucra pe pitioru puru egoisticu si absolutisticu in contra, acela nóue nu ne va face multi pureci; capeteniele nóstre bisericesci cá chefi ai instructiunei publice nationali trebue se fia apostolii adeverati nu numai ai bisericei, ci si ai romanismului din provinci'a bisericésca romana gr. cat. si se lupte cu orgoliu nationale dimpreuna cu turm'a ei. Asia toti unitii, afara de vreo cativa maghiaroni jesuitisti astépta dela sinodulu provinciale:

a) A midiuloci congresu provinciale bisericescu din cleru si laici, pe basea unei alegeri corespundietórie, care se faca unu proiectu de statutu organicu alu provinciei cu regularea representantii mixte si a relatiuniloru intre capulu provinciei si intre sufraganate, care se le constringa intr'unu corpu unitariu alu provinciei romane bisericesci nedependente, dupa sunetulu bulei respective. Acestu statutu se se faca pe basea autonomiei si a perfectei nedependentie de orce alta provincia bisericésca, ér' in poterea aceleia.

b) Se se convóce apoi pe basea acelui proiectu provisoriu sinódele diocesane mixte, in cari se se desbata proiectulu de statutulu organicu si numai dupa operatele séu statutele celoru patru sinóde diecesane si cu considerarea materialului acestuia se compuna congresulu provinciale mixtu statutulu organicu definitivu si unu codice bisericescu, se intielege, ca laicii nu voru a influintia clerulu in cele ce trebue se se tiena strictu numai de competenti'a lui, dér' nici voru concede, cá se remana lipsiti de dreptulu influintiei, cata li se cuvine la administrarea bisericésca, fundationale si instructionale si cata o posedu si alti laici de ritulu acesta in congrese si sinódele loru mixte. — —

Éra cu cale si asteptámu, cá program'a sinodului presentu provinciale se se publice pentru sciinti'a tuturoru respectiviloru credintiosi, ca numai ce se face la lumina si cu cointielegere are fermeculu de a mari increderea, si stim'a si se se conchiamé si laici la sinodu, ér' nu numai cate 3 virili din diecesa, din cleru, ceea ce observara si rom. catolicii la compunerea statutului autonomiei loru, consultanduse dela inceputu cu laicii; inse ce nu s'a facutu acum se póte face si prin acésta initiativa, — si atunci increderea va ocupa loculu tuturoru amenintiatórieloru prepuse, cari nu potu nasce decatu dessatre si discordari. Videant patres! — —

Se luamu aminte!

Mai in tóte jurisdictiunile se alesera comitete centrali pentru pregatirile preliminari la alegeri. Vediuramu, ca se alesera d. e. si in Clusiu vr'o 9 romani. Cei ce se afla in comitete centrali, in cointielegere cu comitetele ciuburiloru formate si formande pe totu loculu, au cea mai santa obligatiune a conlucra cu tóta conscientiositatea si zelulu, cá nici unu romanu, ce ar' avé dreptulu de alegatoriu, se nu remana neinsiratu in consemnatiunile alegatoriloru; si reclamatiunile prelunga proteste se se folosésca cu tóta tari'a sufletésca, pentruca orce lupta pentru dreptulu nationale politicu are lipsa a se redima, cá pe unu terenu tare si neresping ibilu, pe numerulu evidentu alu indreptatitiloru la dreptulu politicu. — Numai reesindu in punctulu acesta cu tóta posibilea exactitate numerica se póte continua cu succesu lupt'a la vétra, ori-si-cum. Deci toti se se sacrifice pentru reesirea si constatarea formale a acestui dreptu si Ddieu ne va arata farulu continuarei luptei. — —

Blasiu 26/14 Aprile 1872.

Cine ar' fi cugetatu, cumca din miser'a episcopia a Gherlei va se ésa unu asia mare maru de córta, catu nici dupa decurgerea a loru trei ani se se afle unu Paride, spre alu arunca cuiva dintre competitori, Paridelui Troianu i au fostu usioru a face alegerea, ca-ci a avutu inaintea sa numai trei competitrise, déra dupa cum, se vorbesce la marulu gherleanu si de trei ori este mai mare numerulu competitoriloru, si pare ca nici unulu este in stare a face asia mare apromisiune, cu care se fia imparatitoriulu deplinu multimaitu.

Dupa cum se scrie Esc. Sa par. metropolitu din partea sa a propusu trei, numele propusiloru este din publicatiunea foiloru de publicitate cunoscuta, in contra acestui propuneri numai o esceptiune asiu poté avé, si acésta este, ca dupa ce dela inceputu, si in repetite ronduri, m'amu rogatu a mi se lasá numele din propunere, acum in adeveru nu mi vene la socotéla; candu vediu si numele meu figurandu, spre a implini siralu candidatiunei; n'amu eu in adeveru nici o temere, ca m'ar denumi, dér' totusi fiindu fortun'a órba, lesne ar' poté rataci, si asia se urmeze contrariulu, ce ar' fi o mare nenorocire nu numai pentru vacant'a eparchia, déra tocmai asia de mare si pentru mene insumi, care cunoscendu-mi debilitatea poteriloru, o sarcina pre catu de santa, intocma asia de grea, despre care candu se introduceu principii bisericesci mai fara esceptiune pronuncia cuvintele: „Onus angelicis humeris formidandum"; la nici o templare o asiu poté primi. — Cari au mai fostu propusi din partea Urbei mari, a Lugosiului si recomendati de unii si altii? numai singuru Ddieu si ministri m. din Pest'a potu sci! nu e mirare déra cá tenerea vodua incomodata cá o alta Penelope de unu numeru asia mare de petitori unu tempu asia lungu e silita a astepta dupa sponsulu sau celu adeveratu doritu, cá sei schimbe dohulu in vestimentu de serbatória!

Dorirea comuna este pentru **dreptulu de alegere,** de care sum alipitu si eu din tóta anim'a oftandu singura o conditiune, cá alegatorii cu acestu santu dreptu se se folosésca cu cuviinti'a demnitate, dupa cum potiesce demnitatea unoru parinti eclesiastici si precum s'au folositu parintii nostri pana in tempurile mai nóua. Saltá anim'a omului, candu vedea pre alesii clerului lasandu la o parte interesulu de afinitate si consangenia, cu facie serina pasiea la urna pentru acela, pe care lu credea, ca va fi adeveratu parinte alu clerului si alu poporului.

Eu inca credu, ca déca dreptulu alegerei se apará cu energi'a cuvinita, de toti fii mentionatei eparchia, de catra Maiestatea Sa apostolica i s'ar fi datu valóre, si in asta credintia me intaresce acéea, ca dupa repausulu metropolitului Siulutiu tocma asia periclitatu a fostu dreptulu de alegere alu archidiecesei, si inca prin celi mai mari si tari adversari, déra dupa statornicii pasi ce s'au pusu din partea zelosiloru barbati si fii ai bisericei, adversarii au remasu rusinati.

Celu mai durerosu lucru este, care se templa mai virtuosu cu vacantiele episcopesci de ritulu or. cat. cá candidatii unii pre altii insusi, séu prin clientii loru, se calumniéza cá celi mai profani ómeni, si ceva asemenea cu atatu este mai durerosu, cu catu se opune e diametru spiritului celui adeveratu crestinescu, si déca nu afla altu ceva spre a si innegri caracteriulu, unulu e pré teneru si pruncu, altulu e pré betranu, altulu pré infocatu si mai scie Dumnedieu ce inventéza afectulu ambitiunei.

Eu amu crediutu si credu, ca acela, care venéza episcopia nu este calificatu pentru acesta, nu etatea tenera séu betranu face cualificatu, séu necualificatu la acésta pre inalta demnitate — ci darulu si chiamarea cerésca. — Care a fostu mai teneru dintre toti apostolii cerescului invetiatoriu? au nu St. Ioane Ev.! si totusi acest'a au fostu celu mai iubitu alu Domnului-Evangelia lui este cea mai sublima, epistolele lui pline de amóre, care este basea si spiritulu crestinatatiei. — Care dintre episcopii nostri au fostu mai teneru cá nemuritoriulu Clainu (Miculu), fiindu denumitu inca cá teologa in seminariu si care a lasatu dupa sene unu renume mai eclatante de zelu si de amóre catra cleru si natiune. — — — Au n'au fostu teneru restauratoriulu bisericei gr. or. rom. din Transilvani'a si Ungari'a, candu au luatu a mana frenele guvernarei? si au nu acesta lasa unu monumentu alu memoriei sale nu de metalu si granitu, care tempulu le róde si nimicesce, déra de merite, care trecu in nemurire si eternitate. — — Asia fratiloru! Se nu alegemu si se nu ceremu betranu séu teneru, candu de multe ori ni se póte dice: nu sciti ce cereti, déra se ceremu, cá ceresc'a providentia se tramita pe adeveratulu pastoriu, care va fi in stare a vindeca ranele poporului celea sufletesci si prin urmare si cele corporate — — — fiindu acestea in cea mai strinsa legatura intre sene si érasi dicu, ca de cumva inca non est decantatum, pasiti cu tóte poterile spre a indupleca guvernulu si respective pe Maiestatea Sa a recunósce santulu dreptu alu alegerei! . .

C — — — — u.

Reginu 25 Aprile 1872.

Cu ocasiunea tienerei sesiunei estraordinarie a comitetului comitatensu de susu alu Turdei la 25 Aprile a. c. aici in Reginu d. comite supremu br. Kemény György a avutu placere a dona pre sém'a scólei gr. cat. din Reginu 50 fiorini v. a., cari admanuandu-mi ii mie spre ai preda la fondulu scólei, facu prin aceste siere cunoscutu ilustr. sale dlui donuitoriu prelanga multiamit'a cuvinita, ca nefiindu senatu scólasticu gr. cat. in Reginu, care pre langa obligatiune de a ingrigi de scóle se manipuleze si banii scólei, amu depusu sum'a donuita in cass'a de pastrare pana atunci, pana candu se va forma recerutulu senatu scolasticu.

Cu dreptulu s'ar fi cuvenitu a i preda curatoriului supremu bisericescu, care manipuléza si averea scólei, inse se erte Ddieu pe unu astfeliu de manipulante neaptu: si si pre noi, déca amu gresitu, candu nu lu recunóscemu de aptu, ci necompetente de a manipula averea scólei. —

Ioane P. Maioru m/p.

Hatiegu in 3/15 Martiu 1872.

Fondulu scolasticu si scólele poporale in desfiintiatulu regimentu romanu I. de granitia.

(Capetu.)

Déca abia la inceputu mergu trebile astfeliu, apoi vai si amaru de o atare administratiune. Dér' se vedemu mai departe, nu cumva comitetulu administrativu, carele in modulu acest'a ni denéga tóta subventiunea scólei nóstre, avisandu pe docentele nostru cá se lu salarisamu noi din midiulócele nóstre proprie, — nu cumva dóra a facutu acést'a pe basea unoru concluse? Nu cumva dóra s'a resturnatu cu totulu caracterulu confesionalu in adunarea ultima a representantiei generale din Septembre an. tr.? Ne indcimu fórte, pentru ca comitetulu administrativu si dupa adunarea ultima mentionata totu despre scoli cu caracteru confesionalu ni vorbesce si anumitu in charti'a sa din 22 Oct. an. tr. sub Nr. 99 adresata catra subsemnatulu comitetu parochialu, dupa ce ne indémna la conlu-

crarea pentru o scóla buna centrala aici in locu, apoi ni spune urmatórele: „caracterulu scólei se va defige la tempulu seu si cu privire — la trebuintiele poporatiunei nóstre din tienutulu Hatiegului". Bine, déca e vorb'a a se defige caracterulu scólei centrale din Hatiegu, apoi de ce la tempulu seu si de ce nu acum! Si déca comitetulu administrativu se tiene(?) mortisiu pre langa caracterulu confesionalu in tóte chartiele sale oficióse, apoi de ce si pentru ce ni denéga acelasi comitetu salarisarea invetiatoriului nóstru confesionalu!

Déca are a se defige caracterulu scólei centrale din Hatiegu, apoi pentru ce la trebuintiele poporatiunei din tienutu? scimu pentru ce, — pentru ca comitetulu crede ceea ce e probabilu, ca in tienutulu Hatiegului maioritatea e pe partea gr. catoliciloru. Dér' bine, ce avemu noi cu comunele cele multe din tienutu, cari nu numera nici unu granitariu! Ele potu alerga aici la scól'a nóstra, si ne vomu bucurá déca in scól'a nóstra — se voru poté cresce cati mai multi prunci din provincia! proprietarii scólei si ai fondului de montura — acum scolasticu inse — suntu si remanu aceia indicati in statutele pentru administrarea fondului. Déca caracterulu scóleloru din desfiintiatulu regimentu romanu l s'ar defige dupa tienutu, si nu dupa trebuintiele locali ale proprietariloru legiuiti, ai fostiloru granitiari, atunci scól'a din Orlatu d. e. ar' trebui se fia negresitu gr. orient., ca-ci locuitorii romani din acelu tienutu suntu gr. or., dar' a prelinde acést'a, ar' fi o nedreptate, pe carea nici noi ca gr. orientali nu o potemu aprobá nici candu. Ori mai bine spuneti-ni, domniloru, verde si curatu, nu vi mai ascundeti pofl'a, ca in Hatiegu voiti caracteru confesionalu, dér' numai gr. orientalu — nu. Si apoi pentru Dumnedieu de ce acést'a? pentru ce atata ura si neintielegere? Déca tóte comunele din desfiintiatulu regimentu I romanu voru renunciá la caracterulu confesionalu la scólele loru, atunci apoi vomu mai stá si noi de vorba*), — ba déca natiunea intréga dupa o prejudecare matura ar' deliberá pe cale legala, buna-óra prin sinóde in contielegere reciproca, cá tóte scólele nóstre romane se fia scoli de ori-ce numire — si déca **vreti****) **chiaru asociate**, noi gr. orientalii din Hatiegu vomu fi cei d'antaiu, cari ne vomu bucurá si romu salutá din tóta anim'a diu'a binecuventata, in carea natiunea nóstra a sciutu afiá adeveratulu espedientu salutariu de a conlucrá cu *poteri unite intru promovarea culturei si a invetiamentului.* Se remanemu inse pre langa obiectu, apoi se intrebamu pe domnii dela comitetulu administrativu — precum si pre fratii nostrii cei favoriti — gr. catol. de alci: óre ce ar' dice dloru candu ar' tractá altii cu densii, dupa cum suntemu noi tractati astadi? —

Aici ni innecamu suspinulu de asta-data, de si amaratiunea si dorerea nóstra este mare, si inca cu atatu mai mare, ca-ci ea ni vine de acolo, si dela aceia, dela cari n'ar trebui se ni vina, si dela cari n'amu fi asteptat'o.

Noi si pana acum amu rogatu pe fratii nostri gr. cat. a se asocia cu noi, ii amu rogatu adica in mai multe ronduri, cá pana candu noi cá maioritate preponderanta voma sustiené scól'a nóstra pentru toti copii granitiariloru cu asemene drepturi, densii gr. cat. se sustiena scóla buna de fete, — unde firesce se se instruesze si copilele nóstre, — conlucrand impreuna pentru prosperarea ambeloru scoli, ca-ci copiii nostri de ambele secse ni suntu in tocmai de iubiti; ba este si o educatiune fórte gresita si unilaterala in diu'a de astadi candu se facu proiecte cu privire numai pentru instructiunea baietiloru, negligendu astfeliu cu totulu educatiunea partei celei mai gingasie, a secsului femeiescu***).

*) Apoi, de si unii se svercolira, totusi preste totu s'au invoitu si fipsatu lucrulu, cá scólele din f. regimentu se remana sub directiunea extraconfesionale, cum erá mai inainte si e bine si asia pentru toti. — R.

**) Cine nu voru vre in interessulu generale alu institutiunei asociarea in obiectulu scolariu intre confesionalii romani pe base determinate si bine definite, incatu se nu se póta ivi intre ele nici o neplacere, suntu si trebue se fia dusmani ai concordiei nationali, care e ceruta cá conditiune, sine qua non, a culturei poporului. — R.

***) Ve aplaudamu la asemene pasi, si nu credu, ca voru fi fara succesu cu tempu, ca-ce, déca mai avemu catu de pucina pietate catra vitii'a si existenti'a nóstra romana, — aici unde ne aflamu in impregiurarile de retriste —, apoi fara crima de sinucidere nationale nu se póte neme sub nici unu pretextu retrage dela acesta necesitate urgenta a tuturoru romanilor in caus'a scolaria si cea politica nationale, care ne striga dela 1848 incóce cu vóce stentorica: Romanilor! asociati-ve, ca-ce altfeliu si unii si altii veti ingenunchia inaintea jugului ce vi s'a pregatitu de antagonii neocorabili si numelui nostru si veti cadé victima, pana candu ve veti imbraciosia cu fidelitate achatica inaintea altariului concordiei, in tóte causele culturali si cu deosebire in cea politica nationale, cu tóta abnegarea de interese in parte si de antagonismulu ambitiunei personale! — R.

Se nu uitamu a respunde acum la incus'a corespondintiloru „Gazetei", despre cele 700 fl. din fondulu scolasticu.

Dicu dloru, ca comitetulu nostru parochialu n'a depusu natiociniulu nimenui despre acei bani, ba din acea corespondintia usioru se póte deduce, ca acei bani potu se fia defraudati. Acésta incusa nu o potemu cualificá. — Amintimu numai atat'a, ca subscrisulu comitetu a substernutu ratiociniulu seu — tocmai deadreptulu comitetului administrativu din Sibiiu inca in 7/19 Septembre an. tr. si déca corespondintii „Gazetei" se mai indoiescu, poftésca unu pasiu de locu pana la noi, ca-ci suntemu a casa, si li vomu adeveri acést'a cu insasi subscrierea propria a domnului presiedinte dela comitetulu administrativu.

Fia déra linistiti corespondintii mentionati, ca-ci eforii nostri parochiali, cari au primitu acei bani, nu se pricepu la defraudari, ei stau cu ratiociniulu deschisu ori si candu. Dicu mai departe corespondintii Gazetei, ca la noi n'ar ecsiste vre unu comitetu (senatu) scolasticu in intielesulu §-lui 39 recunoscutu. Cum? dér' apoi n'au alesu fostii granitiari dela compani'a nóstra inca in 15 Nov. an. tr. comitetu (senatu) scolasticu? si inca tocmai la espres'a provocare a comitetului administrativu, dér' acest'a afla cu cale a ni dá si aici o lovitura buna, ignorandu cu totulu pe acestu senatu alesu, octroandu densulu apoi altu comitetu dupa placulu si voi'a sa. Firesce, aici nu este ertatu cá se mai intrebe cineva, ca óre dupa care lége se intempla asemene anomalii? Dupa ce déra comitetulu administrativu a ignoratu senatulu alesu, apoi scól'a gr. cat. a dechiarat'o de scóla granitiaresca, cu tóte, ca fostii granitiari gr. cat. pucini fiindu si altcum, n'au decatu abia cativa copii si nici decatu atatia cati se ceru prin lege pentru a se tiené o scóla publica, si dupa tóte acestea au pusu apoi aici in scól'a loru doi invetiatori — firesce ambii gr. catolici, — carora comitetulu administrativu li platesce regulatu din fondulu scolasticu, dupa ce mai inainte de tóte acest'a a fostu autorisatu pe vicariatulu gr. cat. cá se se organiseze sen. scol. celu octroatu, ér' scól'a nóstra, plina de copii ai granitiariloru, ignorata cu totulu, si invetiatoriulu acesteia fara nici o subventiunea din fondulu scolariu. Tocmai amu intielesu, ca comitetulu administrativu din Sibiiu ar' fi exoperatu pentru dotarea docentiloru gr. catol. o subventiune si din fondulu de provente, *pe candu acésta subventiune s'a datu totudéun'a acelei scoli, carea astadi este in proprietatea nóstra.* Poftimu domniloru, astfeliu se facu scólele de reuniune pe la noi!! Amu cerutu in 23 Dec. an. tr. unele desluciri dela comitetulu administrativu despre procedur'a acést'a, dér' pana adi n'amu primitu nici unu respunsu.

Corespondintii „Gazetei" se demitu a ne mai incriminá, ca noi fostii granitiari gr. or. amu avé pofta de a supremati'á si de a renoí certe confesionali. Audi minune! Noi cei asupriti se mai avemu inca si pofte de supremati'a? Apoi dóra noi gr. or. prin ómenii nostri li amu scosu la an. 1864 pe invetiatoriulu loru din scól'a cu gendarmi? Noi li amu facutu prin ómenii nostri vreo nedreptate? noi ii amu eschisu pe densii candu-va dela impartasirea la fondulu scolastica?

Nu, departe se fia dela noi pana si umbr'a poftei de a supremati'á pe cineva, si inca tocmai pre fratii nostrii de unu sange si de o sórte; ér' certele confesionali — acestu verme infernalu nedormito — le urimu din adencuiu animeloru nóstre! Da, le urimu nu numai pentru ca noi in cele confesionali amu suferitu fórte multe, nu numai pentru necasurile nóstre cu caus'a scólei din costiune, ci le urimu mai vertosu, pentru ca suntemu convinsi, ca ori-ce neintielegeri confesionali, producu numai rane daunóse in corpulu multu probatei nóstre natiuni. Aceste certe odióse voru disparé dintre noi cá fumulu si pulberea de pre fati'a pamentului indata ce ne vomu invetiá a fi drepti si sinceri unii catra altii. Diferintiele si neintielegerile nóstre locali scolare inca potu disparé intr'unu minutu fórte usioru, indata ce comitetulu administrativu va urmá in administrarea fondului scol. cu conscientiositate si dreptate nepartiala, lasandune in pace fara a ne conturbá in afacerile nóstre interne scolari, lasandu-ne numai atata libertate cetu pucinu, cata ni garantéza legea de instructiune publica, mai aducundu-si aminte, ca fondulu scolasticu este o avere propria a nóstra, a tuturoru fostiloru granitiari!

Ni pare reu din anima, ca-ci impinsi de procedur'a descrisa mai susu a comitetului administrativu la abisulu desperatiunei, ne vedemu avisati a astepta deslegarea cestiunei nóstre — scolare dela in. ministeriu r. u. de instructiunea publica.

Comitetulu parochialu si scol. gr. or. din Hatiegu.

Inscintiare.

Vineri, dupa Duminec'a Mironositeloru, in 5/17 Maiu 1872 la 10 óre a. m. se va tiené in sal'a gimnasiului romanu gr. or. din Brasiovu adunarea generala a despartiementului I din districtulu Brasiovului si Treiscaunelor alu asociatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu, la care suntu invitati a lua parte toti dd. membri fundatori, ordinari, ajutatori si onorari, precum in genere intrég'a inteligentia romana din districtu si toti cei ce se interesédza de asociatiunea nóstra.

Comitetulu cercuale alu Brasiovului si Treiscaunelor.

Nr. 3690/1872. 1—3

Publicatiune.

Pentru ocuparea statiunei de comisariu secundariu de tergu de aici devenite vacanta, cu carea este impreunatu unu salariu anualu de 210 fl. v. a. din cass'a alodiale a cetatei, precum si pramiu unei portiuni din venitu anuali dela darile de tergu, se defige concursulu pe 14 Maiu 1872.

Concurentii au se astérna suplicele loru scrise cu man'a propria, provediute cu documentu despre vrest'a, ocupatiunea de mai inainte, portarea morale, si despre indemanarea in computu, la acestu magistratu pana la terminulu aratatu.

Brasiovu, 24 Aprile 1872.

Magistratulu urbanu si districtuale.

Nr. 107—1872. 3—3

Concursu.

Pentru ocuparea postului de invetiatoriu secundariu la scól'a centrale granitiaresca din Copacelu se escrie prin acést'a concursu pana la 15 Iuniu a. c. st. n., avendu a urmá denumirea inca cu inceputulu lui Iuliu a. c.

Cu acestu postu e impreunatu unu salariu anuale de 150 fl. v. a. si adica 100 fl. din fondulu scolasticu si 50 fl. din cass'a comunei Copacelu, apoi cortelu naturale si lemne de focu dupa usulu de pana acuma, in fine dreptulu de pensiune in sensulu §§-loru 17 si 23 din „Normativulu scolasticu pentru scólele reuniunei granitiaresci din fostulu regimentu romanu I."

Doritorii de a ocupá acestu postu au a-si tramite suplicele instruite cu documentele recerute la adres'a subscrisului comitetu.

Sibiiu in 8 Aprile 1872.

Comitetulu administrativu alu fondului scolasticu alu fostiloru granitiari din regimentulu romanu I.

Cursurile

la bursa in 3 Maiu 1872 stá asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 34	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	8 „ 96	„ „
Augsburg	—	—	110 „ 50	„ „
Londonu	—	—	112 „ 60	„ „

Redactoru responsabilu:
IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparulu lui
IOANE GÖTT si fiiu HENRICU.